

Overføring av vigselfmyndighet til kommunen - organisering og reglement

Saksbehandler: Vibeke Berggård

Saksnr.: 17/02521-2

Behandlingsrekkefølge**Møtedato**

Formannskapet
Kommunestyret

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret vedtar reglement for vigsler i Ås kommune. Reglementet gjelder fra tidspunktet vigselfmyndigheten overføres til kommunene for en periode på to år. Før kommunestyret vedtar nytt reglement skal organisering og reglement evalueres.

Ås, 14.09.2017

Trine Christensen
Rådmann

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet
Kommunestyret

Vedlegg:

1. Brev fra departementet av 30.6.2017
2. Lov om endring i ekteskapsloven av 16.6.2017
3. Proposisjon
4. Reglement for vigsler i Ås kommune

Saksbehandler sender vedtaket til:

Barne- og likestillingsdepartementet

Ås kommune

Saksutredning:

Sammendrag:

Stortinget har vedtatt å overføre vigselsmyndigheten fra tingrettene til kommunene. Planen er at kommunen overtar denne myndigheten fra 1.1.2018. Kommunen får dermed ansvaret for å foreta borgerlige vigsler. Rådmannen har utarbeidet et forslag til reglement for kommunale vigsler og anbefaler at kommunestyret vedtar reglementet.

Bakgrunn for saken:

Lovendring:

Stortinget vedtok den 16. juni i år endringer i ekteskapsloven. Lovendringen innebærer at vigselsmyndigheten overføres fra notarius publicus til ordførere, varaordførere, eventuelt kommunalt ansatte og andre folkevalgte som kommunestyret selv delegerer myndighet til. Med dette overføres ansvaret for gjennomføring av borgerlige vigsler fra tingrettene til kommunene. Sysselmannen på Svalbard og utenriksstjenesten vil fortsatt ha mulighet til å gjennomføre vigsler. Det er ennå ikke fastsatt når lovendringene skal tre i kraft, men planen er at endringene skal tre i kraft fra 1. januar 2018.

Konsekvenser for kommunen:

Dette innebærer at Ås kommune må være klar til å ta mot brudepar som ønsker å gifte seg borgerlig i kommunene fra dette tidspunktet. Ordfører og varaordfører er gitt vigselsmyndighet direkte i lovverket, men kommunestyret kan selv delegere vigselsmyndigheten til andre folkevalgte eller representanter for administrasjonen. Lovgiver forutsetter at kommunens tilbud skal være godt og tilgjengelig. Det er også uttalt at det er viktig at kommunen legger til rette for vigselens seremonielle karakter. Bruk av egnede lokaler vil være av betydning for hvordan en vigselsseremoni oppfattes.

Hvem skal kommunen vie:

Lovendringene innebærer en lovfestet plikt til å ha et kommunalt vigselstilbud for egne innbyggere og for personer som ikke er bosatt i Norge. Det er tilstrekkelig at den ene parten av brudeparet er bosatt i kommunen for at plikten gjelder. Kommunen kan velge å tilby vigsler også for brudefolk bosatt i andre kommuner.

Kostnader:

For lovgiver er det et viktig prinsipp at kommunens alminnelige vigselstilbud skal være gratis for kommunens egne innbyggere og for personer som ikke er bosatt i Norge.

Dersom kommunen åpner for at vigsler kan skje utenfor kommunens ordinære lokaler, utover ordinære åpningstider eller for brudefolk som ikke er bosatt i kommunen, kan kommunen kreve å få dekket merkostnader ved dette. Dette kan for eksempel være utgifter til vigsleren og kostnader knyttet til bruk av kommunens lokaler.

Kommunen må regulere hvilke kostnader som kreves dekket, og man må avtale dekning av kostnader med brudeparet på forhånd. Det vil ikke være anledning for

Ås kommune

kommunen til å ta betaling for gjennomføring av vigslar ut over dekning av nødvendige, påregnelige, merkostnader.

Gjennomføring av vigslene:

Vigslar skal bruke et fastsatt vigslformular, men det er rom for å tilpasse seremonien med for eksempel tekst og musikk utover dette, dersom brudeparet ønsker det. I følge tingrettens nettsider tar vigslen 10-15 minutter.

Oppgavens omfang:

Det er selvsagt vanskelig å vite hvor mange vigslar man kan regne med pr. år. Man må anta at noen som er bosatt i Ås ønsker å gifte seg i andre kommuner, mens noen fra andre kommuner vil ønske å gifte seg i Ås. Rådmannen mener mellom 20 og 30 bryllup er et realistisk anslag. Til grunn fra anslaget ligger informasjon fra Follo tingrett om at 22 par fra Ås giftet seg borgerlig i Follo tingrett i 2016.

Alternativer:

- 1) Som innstillingen
- 2) Kommunestyret vedtar reglement for vigslar i Ås kommune med følgende endringer:

.....
.....
.....

Reglementet gjelder fra tidspunktet vigslmyndigheten overføres til kommunene.

Økonomiske konsekvenser:

Slik forslag til reglement fremmes vil kommunale vigslar ikke ha direkte økonomiske konsekvenser for kommunen, dersom vigslene foregår innenfor kommunens normalarbeidstid. Indirekte vil det for kommunen være kostnader knyttet til denne oppgaven, både fordi det er ytterligere en oppgave som medfører en viss grad av administrasjon og fordi bruk av lokaler medfører en utgift for den som eier lokalene. Dersom det er behov for administrativ bistand utenfor kommunens normalarbeidstid, vil det kunne medføre utbetaling av overtid for kommunens ansatte, for eksempel en time pr. vielse. Det forutsettes at vielser med den nye lovendringen inngår i ordførers/varaordførers plikter og at godtgjøringen for disse også dekker denne oppgaven.

Vurdering:

Rådmannens vurdering er at vigslmyndigheten i første omgang ikke bør delegeres, men at man holder seg til lovens § 12, der det fremgår at vigsl kan foretas av ordfører eller varaordfører.

I tillegg til reglementet som her legges frem, er rådmannens vurdering at det i tillegg bør foreligge rutiner for gjennomføring av vielsene. Rutinene vil i hovedsak bestå av praktiske forhold og rådmannen anbefaler at rådmannen selv får anledning til å utforme rutinene og revidere dem etter behov.

Kommunestyret må også ta stilling til om man skal åpne for å vigslar par der ingen av brudefolkene er bosatt i Ås. Rådmannens vurdering er at man bør åpne for dette.

Ås kommune

Ås er en kommune med mange studenter. Rådmannen mener at det ikke vil være naturlig å si nei til par som har en sterk tilknytning til kommunen.

Rådmannen har vurdert ulike lokaler for vigslene, herunder Lille sal/salong og Store sal, men har ennå ikke konkludert. Rådmannens tilråding vil være at rådmannen får anledning til å arbeide videre med dette spørsmålet, og at det fremgår av rutinene hvilket kommunalt lokale som skal brukes. Det kan heller ikke utelukkes at enkelte brudepar ønsker å ha vielsen i andre lokaler eller utendørs. Rådmannen mener det bør åpnes for dette, men at vigsleren (ordfører eller varaordfører) må godkjenne vigselsstedet og opplegget for vigselen på forhånd. Rådmannen legger opp til at det gjennomføres en forhåndskonferanse mellom vigsler og brudepar der praktiske forhold kan avklares. Forhåndskonferansen vil bli beskrevet i rutinene.

Rådmannens vurdering er man i størst mulig grad bør konsentrere vigslene, og foreslår at man som et utgangspunkt bør sette av en dag i måneden til borgerlige vigsler, fortrinnsvis ukedager innenfor normalarbeidstiden. Rådmannen mener det er mest hensiktsmessig at ordfører/varaordfører selv fastsetter dagene, og at de må ha anledning til å gjøre justeringer i planene. Rådmannen antar at det vil størst etterspørsel i sommerhalvåret (mai, juni, august), og anbefaler at det åpnes for å øke antall dager i måneder med antatt stor pågang.

Når det gjelder gjennomføringen av vigselen er rådmannens vurdering at kommunens oppgaver avgrenses til selve vigselsritualet. Øvrige rammer for vigselen må besørges av brudeparet selv: pynt, dekorasjoner, musikk eller andre kunstneriske innslag.

Selve vigselen skal i utgangspunktet være gratis, og det skal kun være merkostnader knyttet til vielsen som kommunen eventuelt kan kreve at brudeparet betaler for. Rådmannens anbefaling er at vigsel og bruk av kommunale lokaler/eiendommer ikke skal koste noe (jf. lovgivers intensjon), heller ikke for brudepar som ikke er bosatt i Ås, men at alle andre kostnader dekkes av brudeparet selv. Dette omfatter eventuell leie av andre lokaler, pynt, dekorasjoner, musikalske innslag m.m.

Dersom vigslene foregår utenfor normalarbeidstiden eller i helgene, kan man tenke seg at det vil medføre overtid for administrasjonen, dersom det er behov for administrativ bistand. Inndekning av denne utgiften vil være innenfor hva lovgiver mener man kan kreve dekket av brudeparet. Et alternativ vil for eksempel være å sette prisen for dette til kr. 600,- pr. vielse.

Rådmannen anbefaler at man foreløpig ikke reglementsfester at brudeparet dekker eventuell overtid. For det første legges det ikke opp til vielser utenfor normalarbeidstiden/i helgene. For det andre er det uklart hvorvidt det er behov for administrativ bistand.

Det åpnes også for at den/de som foretar vigsler også kan vigsle brudepar utenfor kommunens grenser. Rådmannens vurdering er at dette må organiseres av brudeparet selv og at brudeparet også må dekke merkostnader kommunen får på grunn av dette.

Rådmannen anser det som viktig å informere publikum om tilbudet, reglementet og rutiner, og vil opprette egne nettsider med dette formålet.

Ås kommune

Siden dette er en helt ny oppgave for kommunen, og en oppgave som man ikke helt kjenner konsekvensene av, mener rådmannen at reglementet i første omgang gjelder for to år, og at man evaluerer reglementet når man har høstet erfaringer med ordningen. På bakgrunn av evalueringen kan kommunestyret vedta et nytt reglement.

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at kommunestyret vedtar reglement for vigsler i Ås kommune og at reglementet i første omgang gjelder for to år.

Ikrafttredelse av vedtaket:

Fra tidspunktet vigselsmyndigheten overføres til kommunene.